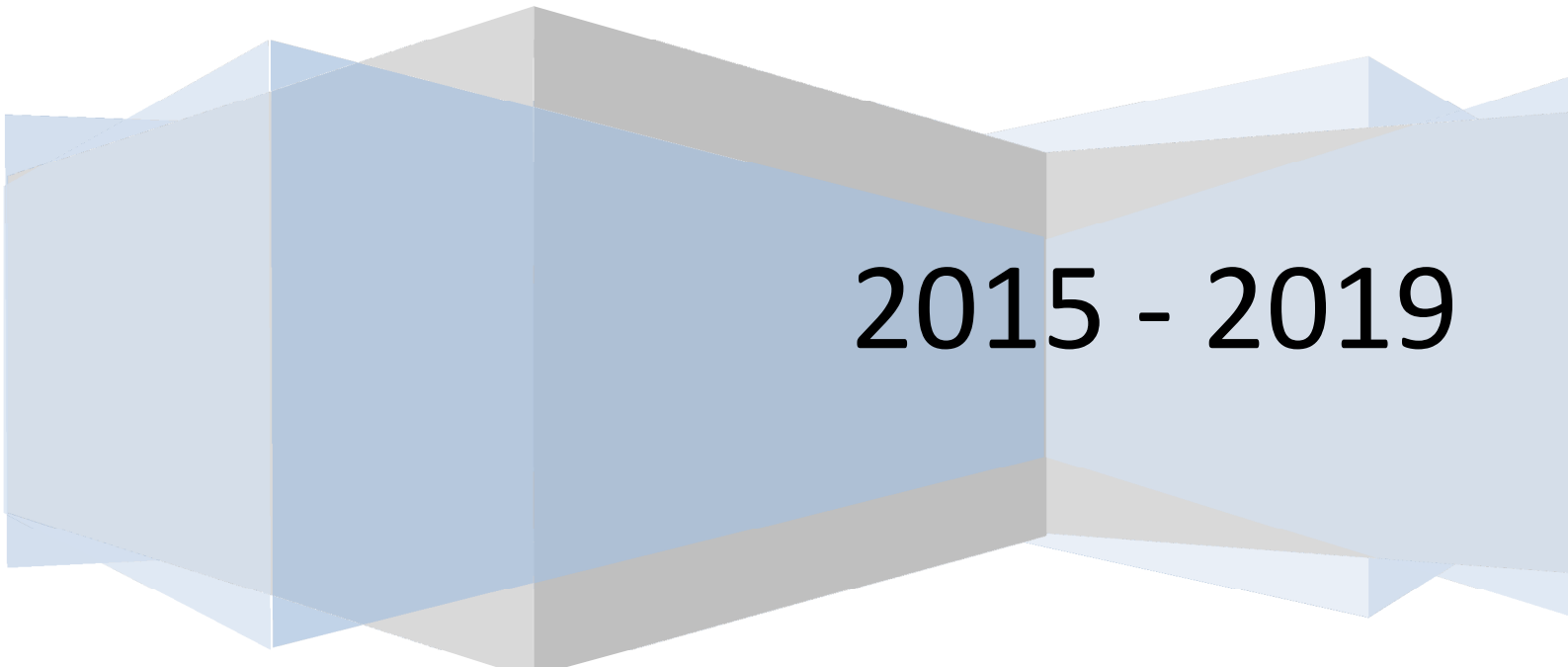

Στρατηγική του Δήμου Πειραιά και Αναπτυξιακές Προτεραιότητες

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ & ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

2015 - 2019

Εισαγωγή

Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα του Δήμου Πειραιά συνιστά ένα ολοκληρωμένο πρόγραμμα τοπικής και οργανωτικής - λειτουργικής ανάπτυξης για την περίοδο 2015-2019, σε εναρμόνιση με τις κατευθύνσεις αναπτυξιακού σχεδιασμού σε περιφερειακό και εθνικό επίπεδο. Ειδικότερα, αποτελεί ένα πλαίσιο στρατηγικών στόχων και προτεραιοτήτων που εξειδικεύονται σε δράσεις με ορίζοντα πενταετίας, για την προώθηση της τοπικής ανάπτυξης και την αναβάθμιση της οργάνωσης των υπηρεσιών του Δήμου. Με άλλα λόγια το επιχειρησιακό πρόγραμμα αφορά όχι μόνον στις υποδομές και τις τοπικές επενδύσεις στην περιοχή του Πειραιά, αλλά και στη βελτίωση της υφιστάμενης οργάνωσης και λειτουργίας του ίδιου του Δήμου, ως φορέα τοπικής αυτοδιοίκησης, στο πλαίσιο του γενικότερου περιβάλλοντος στο οποίο δρα, μεριμνώντας για τη βελτίωση της διαβίωσης των δημοτών και επισκεπτών και την παροχή ποιοτικότερων υπηρεσιών.

Κεντρικό στοιχείο σε ένα μεγάλο μέρος της υλοποίησης του Επιχειρησιακού Προγράμματος του Δήμου είναι και το εργαλείο της Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης όπου αποτελεί μια στοχευμένη στρατηγική αστικής αναζωογόνησης της Πόλης του Πειραιά και καλύπτει ένα ευρύ φάσμα δράσεων που εντάσσονται στον σχεδιασμό.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα στηρίζεται και εκφράζει τα δεδομένα της περιόδου που συντάχθηκε. Η κύρια του δομή και τα βασικά έργα παραμένουν αναλλοίωτα σε όλη τη διάρκεια της περιόδου 2015-2019, πολλά όμως στοιχεία μεταβάλλονται (για αντικειμενικούς λόγους) με την πάροδο του χρόνου και οδηγούν στην ανάγκη εναρμόνισης, προσαρμογών και επικαιροποιήσεών του. Η δυνατότητα αυτή υπάρχει καθώς σύμφωνα με το άρθρο 4 του Προεδρικού Διατάγματος 185 (ΦΕΚ Ά 2210/2007) «το επιχειρησιακό πρόγραμμα εξειδικεύεται σε ετήσιο πρόγραμμα δράσης του Δήμου και σε ετήσια προγράμματα δράσης των Νομικών Προσώπων του, τα οποία καταρτίζονται κάθε έτος της δημοτικής περιόδου, μαζί με τον ετήσιο προϋπολογισμό αυτών. Ο ετήσιος προϋπολογισμός του Δήμου και των Νομικών Προσώπων του καλύπτει τις δράσεις που προβλέπονται στο αντίστοιχο ετήσιο πρόγραμμα δράσης». Οι προσαρμογές και οι επικαιροποιήσεις του προγράμματος πρέπει να είναι συνεχιζόμενες σύμφωνα με την πορεία του προγράμματος και την εξέλιξη των έργων και των προτάσεων.

Ουσιαστικά, το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα του Δήμου αποτελεί ένα απαραίτητο εργαλείο για την άσκηση του αναπτυξιακού του ρόλου, με τα εξής χαρακτηριστικά:

α. Είναι ολοκληρωμένο πρόγραμμα τοπικής ανάπτυξης και βελτίωσης της διοικητικής ικανότητας του Δήμου: Αποτελεί πρόγραμμα αναπτυξιακών υποδομών και τοπικών επενδύσεων, αλλά και πρόγραμμα που αποκοπεί στη βελτίωση της υφιστάμενης λειτουργίας των δημοτικών υπηρεσιών και των Νομικών Προσώπων που εποπτεύονται από το Δήμο. Είναι πρόγραμμα, πολυτομεακού χαρακτήρα, με εύρος θεματικών αντικειμένων αντίστοιχου του φάσματος των θεμάτων που απασχολούν την καθημερινή λειτουργία του Δήμου. Καλύπτει όλο το φάσμα των αρμοδιοτήτων του Δήμου και εν δυνάμει το σύνολο των τοπικών υποθέσεων.

β. Αποτελεί το πενταετές πρόγραμμα δράσης του Δήμου και των Νομικών προσώπων του: Στις προτεραιότητες του προγράμματος αντανakλάται η βούληση και το όραμα της Δημοτικής Αρχής καθώς και οι προτεραιότητες του αναπτυξιακού σχεδιασμού σε περιφερειακό και εθνικό επίπεδο. Το όραμα της δημοτικής αρχής αποτυπώνεται στη στρατηγική και αναλύεται σε πενταετές πρόγραμμα δράσης του Δήμου και τέλος σε ετήσιο πρόγραμμα δράσης της κάθε υπηρεσίας του Δήμου.

γ. Είναι οργανικό στοιχείο της καθημερινής λειτουργίας και διοίκησης του Δήμου και μέρος του προγραμματικού του κύκλου: Η σύνταξη του επιχειρησιακού προγράμματος είναι η αρχική φάση της διαδικασίας προγραμματισμού, παρακολούθησης και αξιολόγησης της δράσης του Δήμου. Η διαδικασία αυτή αποτελεί το διαρκές αντικείμενο ενασχόλησης των αιρετών οργάνων, των προϊσταμένων και της αρμόδιας υπηρεσίας προγραμματισμού του.

δ. Υλοποιείται μέσω του ετήσιου προγράμματος δράσης του Δήμου: Σκοπός της σύνταξης του ετήσιου προγράμματος δράσης είναι η εξειδίκευση του συνολικού πενταετούς επιχειρησιακού προγράμματος σε ετήσιο πρόγραμμα των υπηρεσιών. Ο ετήσιος προγραμματισμός στοχεύει στον επιμερισμό των δράσεων του πενταετούς προγράμματος στις υπηρεσίες, οι οποίες υλοποιούν τμήματα του επιχειρησιακού προγράμματος.

ε. Εκπονείται με τη συμμετοχή όλων των εμπλεκόμενων: Κατά τη διαδικασία σύνταξης του συμμετέχουν: Αιρετά όργανα, Υπηρεσιακά στελέχη, Τοπικοί φορείς και ομάδες δημοτών με σημαντικό βαθμό συμβολής στην τοπική ανάπτυξη ή/και στη λειτουργία του Δήμου, Φορείς του διοικητικού συστήματος της χώρας.

στ. Αξιοποιεί δείκτες επίδοσης: Το επιχειρησιακό πρόγραμμα διατυπώνει μετρήσιμους γενικούς και ειδικούς στόχους, η επίτευξη των οποίων παρακολουθείται μέσω της αξιοποίησης συστήματος δεικτών επίδοσης. Για την παρακολούθηση της εξέλιξης της τιμής των δεικτών αξιοποιούνται τα στοιχεία (εσόδων / δαπανών, πόρων, εκροών, αποτελεσμάτων στους αποδέκτες) που τηρούνται στις βάσεις δεδομένων του ολοκληρωμένου πληροφοριακού συστήματος ενός Δήμου.

1. Συνοπτική αποτύπωση της υφιστάμενης κατάστασης του Δήμου Πειραιά

Ο Πειραιάς στη σύγχρονη εποχή είναι το σημαντικότερο βιομηχανικό κέντρο της χώρας και το μεγαλύτερο εμπορικό κέντρο της ελληνικής οικονομίας, διαθέτει ένα από τα μεγαλύτερα σε επιβατική κίνηση λιμάνια της Ευρώπης, συνδέοντας ακτοπλοϊκά την πρωτεύουσα με τα νησιά του Αιγαίου ενώ αποτελεί σημαντικό προορισμό για κρουαζιερόπλοια εντός της Μεσογείου.

Αναφορικά με τις χρήσεις γης σημειώνεται ότι στο Δήμο Πειραιά υπερτερεί η χρήση της κατοικίας με μεγαλύτερο ποσοστό στη γενική κατοικία παρά στην αμιγή. Η βιομηχανία και η βιοτεχνία καταλαμβάνουν υψηλό ποσοστό παρά τις τάσεις αποβιομηχάνισης, ενώ είναι εμφανής η ανάπτυξη τοπικών κέντρων για την

εξυπηρέτηση των καθημερινών αναγκών. Τόσο το υπερτοπικό όσο και τα τοπικά κέντρα του Δήμου αναπτύσσονται επί των βασικών αξόνων της πόλης. Επισημαίνεται ότι ο αθλητισμός και το πράσινο καταλαμβάνουν ελάχιστη έκταση.

Πιο συγκεκριμένα για τις χρήσεις βιομηχανίας και βιοτεχνίας, σημειώνεται ότι καλύπτουν το 6% της συνολικής επιφάνειας του Δήμου και είναι χωροθετημένες κυρίως μαζί με χρήσεις κατοικίας στις 4η και 5η Δημοτική Κοινότητα, στις περιοχές Νέου Φαλήρου, Καμινίων - Παλιάς Κοκκινιάς και στα Ταμπούρια. Αποτελούν σημαντικότατο παράγοντα υποβάθμισης των περιοχών όπου αυτές εμφανίζονται.

Ο Πειραιάς, τα τελευταία χρόνια, μετατρέπεται σταδιακά σε σύγχρονο εμπορικό και ναυτιλιακό κέντρο με δραστηριότητες υπερτοπικής εμβέλειας. Πρόκειται για ένα Δήμο με πολυσύνθετη πολεοδομική οργάνωση, καθώς αποτελείται από ένα σύνολο διαφορετικών χωρικών ενοτήτων, που υποδέχονται ποικίλες δραστηριότητες και παρουσιάζουν διαφορετικό τρόπο συγκρότησης και μετασχηματισμού της δομής τους.

Συνολικά, οι αλλαγές στον αστικό χώρο του Πειραιά αναδεικνύουν το χαρακτήρα και τη δυναμική των δραστηριοτήτων, κυρίως των παραγωγικών, καθώς και τα σημαντικά οικονομικά και χωρικά δίκτυα που τον διαμορφώνουν. Η μετεξέλιξη της παραγωγικής βάσης, η συρρίκνωση των παραδοσιακών δραστηριοτήτων και ανάπτυξη σύγχρονων μορφών οικονομίας, οι αλλαγές στο μέγεθος και το πλήθος των παραγωγικών μονάδων και στο επίπεδο οργάνωσης των εργασιακών σχέσεων, η ευελιξία στην απασχόληση και το είδος της παραγωγής και η επιρροή όλων αυτών στην κοινωνία και τον αστικό χώρο του Πειραιά αποτελούν κρίσιμα ζητήματα. Η παρακμή των παραδοσιακών βιομηχανικών μονάδων οδηγεί σε απώλειες θέσεων εργασίας, εγκατάλειψη του κτηριακού αποθέματος, υποβάθμιση των περιβαλλοντικών συνθηκών αλλά και απομάκρυνση των κατοίκων από τους εργατικούς οικισμούς που είχαν αναπτυχθεί γύρω από τις βιομηχανικές εγκαταστάσεις. Στις περιοχές αυτές, που συχνά χαρακτηρίζονται από συνθήκες υποβάθμισης και ρύπανσης παρατηρούμε τη δημιουργία πόλων εγκατάστασης οικονομικών μεταναστών. Παράλληλα, με την ανάπτυξη δραστηριοτήτων στον τριτογενή τομέα παρατηρείται μετασχηματισμός περιοχών όπου υπήρχαν συνθήκες “γειτονιάς”, σε περιοχές με σύγχρονες χωρικές και κοινωνικές παθογένειες (κυκλοφοριακή φόρτιση, έλλειψη ελεύθερων χώρων και υποδομών, αποδυναμωμένα κοινωνικά δίκτυα) ενώ παράλληλα εκδηλώνεται συρρίκνωση του πληθυσμού στο κέντρο της πόλης.

Ως βασικότερα προβλήματα της πόλης του Πειραιά χαρακτηρίζονται τα εξής:

- Έλλειψη ελεύθερων χώρων και χώρων πρασίνου, ιδιαίτερα στις 4η και 5η δημοτική κοινότητα.
- Έλλειψη πολιτιστικών υποδομών.
- Μεγάλος αριθμός εγκαταλελειμμένων χώρων.

- Υποβάθμιση και εγκατάλειψη σχεδόν όλων των ανενεργών βιομηχανικών χώρων με αποτέλεσμα τη δημιουργία αστικών κενών που συμβάλουν στον κατακερματισμό του αστικού ιστού.
- Μη αξιοποίηση πλούσιου αποθέματος πολιτιστικής κληρονομιάς (βιομηχανικά κελύφη, αρχαιολογικοί χώροι, αξιόλογα ιστορικά κτήρια).
- Αποκοπή της πόλης από το θαλάσσιο μέτωπο (ανύπαρκτες προσβάσεις, ύπαρξη μεγάλων εγκαταλελειμμένων εκτάσεων).
- Αποκοπή της πόλης από το χώρο του λιμανιού.
- Συνύπαρξη στον αστικό ιστό ασύμβατων χρήσεων. Η βιομηχανία/βιοτεχνία συνυπάρχει με την κατοικία και το εμπόριο σε ακατάλληλα αστικά περιβάλλοντα.
- Κορεσμένος πολεοδομικός ιστός (υψηλές πυκνότητες πληθυσμού, υψηλά ποσοστά δόμησης, υψηλά ποσοστά κάλυψης κλπ).
- Επιβαρυνόμενη κυκλοφοριακή κατάσταση και τεράστιο πρόβλημα στάθμευσης.
- Ανεπαρκές δίκτυο δημόσιων συγκοινωνιών και κυρίως μέσων σταθερής τροχιάς.
- Προβλήματα περιβαλλοντικά όπως υψηλή ρύπανση της ατμόσφαιρας, ηχορύπανση, κυκλοφοριακή συμφόρηση, ρύπανση θαλάσσιων υδάτων.

2. Η Στρατηγική του Δήμου Πειραιά

Η Στρατηγική ανάπτυξης ενός Δήμου αποτελεί συνεκτικό σύνολο γενικών στόχων και πολιτικών δράσης, που αποσκοπούν στην εκπλήρωση της αποστολής και στην επίτευξη του οράματος του Δήμου.

Για τις ανάγκες στρατηγικού σχεδιασμού και επιχειρησιακού προγραμματισμού των ΟΤΑ απαιτείται η οριοθέτηση δύο επιπέδων λήψης αποφάσεων:

- **το επίπεδο της Διοίκησης και του Δημοτικού Συμβουλίου και**
- **το επίπεδο των υπηρεσιών του Δήμου.**

Το πρώτο επίπεδο αποφασίζει τη στρατηγική του Δήμου προσδιορίζοντας γενικούς στόχους και πολιτικές δράσης, ενώ το δεύτερο επίπεδο καταρτίζει σχέδια δράσης, προσδιορίζοντας ειδικότερους στόχους και δράσεις για την επίτευξη του καθενός από τους γενικούς στόχους του στρατηγικού σχεδίου.

Η διαμόρφωση της στρατηγικής ενός Δήμου σημαίνει:

- τον προσδιορισμό των κρίσιμων ζητημάτων τοπικής ανάπτυξης που θα αντιμετωπίσει ο Δήμος (γενικοί στόχοι τοπικής ανάπτυξης) και
- τη διαμόρφωση των κατάλληλων εσωτερικών στρατηγικών επιλογών που θα διασφαλίσουν την επιτυχή προσέγγιση των ως άνω γενικών στόχων τοπικής ανάπτυξης (πολιτικές δράσης και γενικοί στόχοι εσωτερικής ανάπτυξης).

Οι γενικοί στόχοι τοπικής ανάπτυξης είναι τα κρίσιμα ζητήματα τα οποία πρέπει κατά προτεραιότητα να αντιμετωπίσει ο Δήμος κατά την επόμενη περίοδο προκειμένου να εκπληρώσει καλύτερα την αποστολή του.

Τα κύρια κριτήρια επιλογής στρατηγικών, στόχων και προγραμμάτων ολοκληρωμένων παρεμβάσεων, για την περιοχή του Πειραιά, στηρίζονται αφ' ενός στα βασικά συμπεράσματα ανάλυσης της κοινωνικοοικονομικής κατάστασης της περιοχής αφ' ετέρου στο γενικότερο πολιτικό – θεσμικό πλαίσιο, το οποίο καθορίζει, τελικά, τον προγραμματισμό και την εφαρμογή των αναπτυξιακών παρεμβάσεων.

Όσον αφορά την υφιστάμενη κατάσταση, τα βασικά συμπεράσματα διατυπώθηκαν αναλυτικά στην σχετική μελέτη και συνοπτικά στο προηγούμενο κεφάλαιο.

Για την εκτίμηση του γενικότερου πλαισίου του αναπτυξιακού προγραμματισμού του Δήμου, θα πρέπει να ληφθούν υπόψη επιπλέον, οι εξής παράμετροι:

- Η έλλειψη ολοκληρωμένου, λόγω των δανειακών δεσμεύσεων και υποχρεώσεων, εθνικού και περιφερειακού σχεδιασμού στη χώρα περιορίζει σημαντικά τις δυνατότητες της Τ.Α. να προγραμματίσει τη δράση της με βάση τις ανάγκες της. Το σύνολο των αναπτυξιακών στρατηγικών στόχων σχεδόν ταυτίζεται με τα προβλεπόμενα στο ΕΣΠΑ. Μέσα στο πλαίσιο αυτό καλείται και η Τοπική Αυτοδιοίκηση να προσαρμόσει τους στόχους και τις επιδιώξεις της.
- Οι Ο.Τ.Α., προκειμένου να προωθήσουν τους στόχους τους, είναι υποχρεωμένοι να αναβαθμίσουν τις διεκδικητικές τους προσπάθειες, τεκμηριώνοντας καλύτερα τις θέσεις και τις προτάσεις τους και βελτιώνοντας τις μεθόδους προώθησής τους.

3. Η επιλογή του εργαλείου Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης

Η στρατηγική για την Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη του Δήμου Πειραιά εντάσσεται στην «Ολοκληρωμένη Χωρική Ανάπτυξη» του ΕΣΠΑ 2014-2020, σχεδιάζεται δε και εφαρμόζεται μέσω του χωρικού εργαλείου της «Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης» (Ο.Χ.Ε.) αξιοποιώντας τις σχετικές προβλέψεις του εγκεκριμένου ΠΕΠ Αττικής

ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΣΤΗΝ ΕΔΑΦΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Περιγραφή της ολοκληρωμένης προσέγγισης στην εδαφική ανάπτυξη λαμβάνοντας υπόψη το περιεχόμενο και τους στόχους του επιχειρησιακού προγράμματος όσον αφορά τη συμφωνία εταιρικής σχέσης και παρουσίαση του τρόπου με τον οποίο το

επιχειρησιακό πρόγραμμα συμβάλλει στην επίτευξη των στόχων του επιχειρησιακού προγράμματος και των αναμενόμενων αποτελεσμάτων

Η Περιφέρεια Αττικής σύμφωνα με την τυπολογία ΟΟΣΑ - ΕΕ είναι μια «κυρίαρχα αστική περιοχή» & αποτελεί τη μοναδική Μητροπολιτική Περιφέρεια της χώρας.

Συνεπώς η χωρική προσέγγιση βασίζεται στην προώθηση των αρχών της Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης για το σύνολο της «Λειτουργικής Αστικής Περιοχής», που είναι ευρύτερη των διοικητικών ορίων των μεμονωμένων Δήμων και οριοθετείται ως **πολεοδομικό συγκρότημα Αθηνών – Πειραιώς**. Παράλληλα, στην Περιφέρεια εντοπίζονται 2 επίπεδα ανισότητας: το πρώτο μεταξύ "κέντρου - προαστίων" και το δεύτερο στον άξονα "δυτική - νότια/ανατολική" Αττική. Η αναγκαιότητα συγκέντρωσης των πεπερασμένων πόρων του ΠΕΠ, επιβάλλει σε πρώτη φάση την αντιμετώπιση των ιδιαίτερα οξυμένων προβλημάτων που αντιμετωπίζουν συγκεκριμένες περιοχές της Περιφέρειας, στη βάση του τοπικού αναπτυξιακού σχεδιασμού, καθώς και περιοχές επιρροής τομεακών παρεμβάσεων και δράσεων που όμως εντάσσονται σε ολοκληρωμένη στρατηγική.

Η Ολοκληρωμένη Προσέγγιση στην Εδαφική Ανάπτυξη στην Περιφέρεια Αττικής εδράζεται σε δύο πυλώνες :

- στην αναγκαιότητα σταδιακής επίλυσης των οξυμένων περιβαλλοντικών, οικονομικών, δημογραφικών και κοινωνικών προβλημάτων που αντιμετωπίζει το ιστορικό κέντρο της Αθήνας, ως αποτέλεσμα της υποβάθμισης του αστικού περιβάλλοντος, της συγκέντρωσης ευάλωτων πληθυσμιακών ομάδων και της σταδιακής ανάπτυξης θυλάκων παραβατικότητας, αλλά και το νότιο δυτικό τμήμα του λεκανοπεδίου συμπεριλαμβανομένου του Πειραιά και των όμορων Δήμων που παρατηρούνται ιδιαίτερα υψηλά ποσοστά ανεργίας ως αποτέλεσμα της εντεινόμενης αποβιομηχάνισης.
- έχουν μια ειδική δυναμική λόγω της συγκέντρωσης υπερτοπικών δραστηριοτήτων και υλοποίησης μεγάλων επενδύσεων στους τομείς του τουρισμού και του πολιτισμού σε συνδυασμό με τις προωθητικές οικονομικές δραστηριότητες που αναδεικνύει η στρατηγική της περιφερειακής έξυπνης εξειδίκευσης.

Κριτήρια επιλογής των επιλέξιμων «υποβαθμισμένων περιοχών» είναι η ύπαρξη υψηλής ανεργίας, και ευαίσθητων–ευάλωτων πληθυσμιακών ομάδων και η συγκέντρωση περιβαλλοντικών, δημογραφικών και οικονομικών προκλήσεων, (υψηλό ποσοστό εγκαταλελειμμένων κτιρίων κατοικίας, βιομηχανοστασίων και

λοιπών εμπορικών χρήσεων, έλλειψη κοινωνικών υποδομών, ανεπαρκείς ή προβληματικές εκπαιδευτικές υποδομές υποχρεωτικής εκπαίδευσης, έλλειψη ελεύθερων χώρων πρασίνου-αναψυχής, υψηλή παραβατικότητα, υψηλή δημογραφική πυκνότητα και πεπαλαιωμένο κτιριακό απόθεμα υψηλών ενεργειακών απαιτήσεων).

Κριτήρια επιλογής των περιοχών που παρουσιάζουν μια **ειδική δυναμική** είναι ενδεικτικά η ύπαρξη «τυπικών» ή/και «άτυπων» συγκεντρώσεων οικονομικών δραστηριοτήτων (clusters) ιδιαίτερα στους τομείς του τουρισμού και του πολιτισμού (είτε υφιστάμενες είτε εν δυνάμει) που μπορούν ενσωματώνοντας και αξιοποιώντας την E-T-K, την προσέλκυση ιδιωτικών κεφαλαίων να δημιουργήσουν πολλαπλασιαστικά αποτελέσματα, ιδίως στη δημιουργία νέων θέσεων απασχόλησης και την περαιτέρω μόχλευση πόρων. Η εφαρμογή της Ολοκληρωμένης Χωρικής Προσέγγισης θα γίνει στο πλαίσιο των στόχων, κατευθύνσεων και κριτηρίων που θέτει το ΕΣΠΑ και θα ζητηθεί να συμβάλουν σε αυτήν πόροι και δράσεις τομεακών ΕΠ, στοχεύει στη βελτίωση της ελκυστικότητας της Περιφέρειας για επενδύσεις, τη δημιουργία βιώσιμων θέσεων εργασίας και την ενσωμάτωση πληθυσμιακών ομάδων που αντιμετωπίζουν τον κίνδυνο κοινωνικού αποκλεισμού.»

Με βάση και τις θέσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, πέραν των ανωτέρω προβλέψεων του εγκεκριμένου Επιχειρησιακού Προγράμματος της Περιφέρειας Αττικής, η χρησιμοποίηση αυτού του εργαλείου έχει τα εξής πλεονεκτήματα:

- Επιτρέπει την εξασφάλιση πολλαπλών πηγών χρηματοδότησης για την εφαρμογή της ολοκληρωμένης εδαφικής παρέμβασης από τα διαθέσιμα ευρωπαϊκά ταμεία.
- Επιτρέπει την βέβαιη επιλογή των κατάλληλων παρεμβάσεων σε τοπικό επίπεδο, με χρονική και εφαρμοστική αλληλουχία και διασύνδεση, χωρίς να τίθεται ζήτημα ανταγωνιστικής επιλογής. Το βασικό κριτήριο, πέραν των προβλέψεων περί επιλεξιμότητας και ασφαλούς διαχείρισης, είναι η εξυπηρέτηση της τοπικής στρατηγικής ανάπτυξης όπως αυτή έχει συμφωνηθεί μεταξύ του τοπικού φορέα και της Διαχειριστικής Αρχής του προγράμματος
- Επιτρέπει την πολύ στενή παρακολούθηση και υποστήριξη στην ωρίμανση και την υλοποίηση των έργων της χωρικής στρατηγικής.
- Επιτρέπει την ανάθεση ευθύνης στρατηγικού σχεδιασμού, επιλογής έργων ή και διαχείρισης σε υπο-περιφερειακούς φορείς με τρόπο τέτοιο που και εξασφαλίζεται η χρηστή διαχείριση αλλά και επιτρέπει την ενίσχυση της

πεποίθησης περί «ιδιοκτησίας» στρατηγικής και υλοποίησης σε τοπικούς φορείς

Είναι χαρακτηριστικό από την μέχρι σήμερα εμπειρία από την εφαρμογή των συγχρηματοδοτούμενων παρεμβάσεων στην Ελλάδα, ότι το χρονικό διάστημα που μεσολαβεί από την υποβολή ενός έργου σε μια διαχειριστική αρχή μέχρι την αξιολόγηση του μεσολαβούν περίπου 4 μήνες (μεσοσταθμική ανάλυση στοιχείων ΟΠΣ 2012) συμπαρασύροντας τους χρόνους για την απόφαση ένταξης κατά επιπλέον 2 μήνες (ιδιαίτερα όταν έχει προβλεφθεί στην πρόσκληση της διαχειριστικής αρχής συγκριτική αξιολόγηση έργων).

Είναι προφανές ότι ολοκληρωμένο σχέδιο βιώσιμης αστικής ανάπτυξης δεν μπορεί να υλοποιηθεί από έναν φορέα μέσω δράσεων που προκηρύσσονται χύδην από κεντρικές ή περιφερειακές διαχειριστικές αρχές όπου οι ενδεικτικοί δικαιούχοι μπορεί να ανέρχονται σε μερικές εκατοντάδες και η στρατηγική αλληλουχία των προσκλήσεων υποβολής έργων που εκδίδονται σε πολύ χαμηλό επίπεδο.

Παράλληλα στο εγκεκριμένο ΠΕΠ Αττικής 2014-2020 περιγράφονται δύο επιλέξιμες κατηγορίες περιοχών όπου θα εφαρμοστεί το εργαλείο της ΟΧΕ. Πιο συγκεκριμένα:

- Η πρώτη κατηγορία αφορά σε υποβαθμισμένες περιοχές
- Η δεύτερη κατηγορία αφορά περιοχές που παρουσιάζουν ειδική αναπτυξιακή δυναμική

Ειδικότερα στην πρώτη κατηγορία τα χαρακτηριστικά που δηλώνουν το σημαντικό επίπεδο υποβάθμισης είναι:

- Δημογραφικές μεταβολές και χαρακτηριστικά (πληθυσμιακή αποδυνάμωση, γήρανση)
- Μείωση οικονομικής δραστηριότητας
- Περιβαλλοντικές και κλιματικές προκλήσεις (έλλειψη ελεύθερων χώρων, χώρων πρασίνου, πεζοδρόμων, ποδηλατοδρόμων, συγκέντρωση άδειων κτιρίων, κτιριακό απόθεμα χαμηλής ενεργειακής αποδοτικότητας)
- Κοινωνικά προβλήματα (συγκέντρωση ευαίσθητων και ευάλωτων πληθυσμιακών ομάδων, έλλειψη κοινωνικών υποδομών, εγκληματικότητα)

Είναι πολύ σημαντικό ότι τα παραπάνω χαρακτηριστικά είναι απαραίτητο να ισχύουν συνδυαστικά προκειμένου η περιοχή παρέμβασης να θεωρείται επιλέξιμη για την εφαρμογή του εργαλείου της ΟΧΕ.

Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω αλλά και του γεγονότος ότι ο Δήμος Πειραιά, σύμφωνα με την ανάλυση που προηγήθηκε, διαθέτει όλα εκείνα τα χαρακτηριστικά που τον τοποθετούν στις επιλέξιμες περιοχές παρέμβασης, η εφαρμογή του εργαλείου της ΟΧΕ αποτελεί την μοναδική λύση για την αντιμετώπιση των προκλήσεων που αντιμετωπίζει η πόλη η επιλογή και χρήση αυτού του αναπτυξιακού εργαλείου.

4. Οι άξονες & τα μέτρα του προγράμματος

Άξονες

Οι άξονες του Πενταετούς Επιχειρησιακού Προγράμματος του Δήμου Πειραιά καθορίζονται ως εξής:

ΑΞΟΝΑΣ 1: ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ

ΑΞΟΝΑΣ 2: ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ, ΥΓΕΙΑ, ΠΑΙΔΕΙΑ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ

ΑΞΟΝΑΣ 3: ΤΟΠΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΚΑΙ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ

ΑΞΟΝΑΣ 4: ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ

Μέτρα

Είναι η αμέσως επόμενη υποδιαίρεση ενός Άξονα. Κάθε Άξονας αναλύεται σε ένα σύνολο συναφών Μέτρων. Κάθε Μέτρο περιλαμβάνει έναν ή περισσότερους συναφείς στόχους.

Στόχοι

Επιδιωκόμενες αλλαγές της υφιστάμενης κατάστασης της περιοχής και του εσωτερικού περιβάλλοντος του Δήμου, που αποσκοπούν στην εκπλήρωση της αποστολής και στην επίτευξη του οράματος. Οι επιμέρους στόχοι που καθορίζονται ανά μέτρο, συνιστούν στην ουσία ομάδες δράσεων (έργα, λειτουργίες, προγράμματα) οι οποίες θα εξειδικευτούν στη δεύτερη φάση εκπόνησης του Επιχειρησιακού Σχεδίου του Δήμου Πειραιά.

Με βάση τα συμπεράσματα της ανάλυσης και τη διερεύνηση του πλαισίου των αναπτυξιακών παρεμβάσεων, προτείνονται οι παρακάτω άξονες, μέτρα και επιμέρους στόχοι σαν συνιστώσες του οράματος.

ΑΞΟΝΑΣ 1 : ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ

ΜΕΤΡΟ 1.1. ΥΠΟΔΟΜΕΣ – ΔΙΚΤΥΑ – ΈΡΓΑ – ΑΝΑΠΛΑΣΕΙΣ

Στόχοι / Δράσεις

- Αναπλάσεις Περιοχών, Πλατειών, Παιδικών Χαρών και εν γένει των κοινοχρήστων χώρων
- Ανακατασκευή σε όλες τις παιδικές χαρές με βάση τις προδιαγραφές του ΕΛΟΤ.
- Βελτίωση προσβασιμότητας κτιρίων, δρόμων και κοινόχρηστων χώρων για άτομα με κινητική δυσκολία
- Κατασκευή και συντήρηση δικτύου όμβριων
- Βελτίωση των συνθηκών φωτισμού των κοινόχρηστων χώρων και στους δρόμους για την ασφάλεια των πολιτών

ΜΕΤΡΟ 1.2. ΕΝΕΡΓΕΙΑ

Στόχοι / Δράσεις

- Ενεργειακή αναβάθμιση και εξοικονόμηση ενέργειας σε σχολεία, δημόσιους χώρους και δημοτικά κτίρια / Πράσινα δώματα
- Ποιοτική αναβάθμιση των συστημάτων θέρμανσης σε σχολεία και δημοτικά κτίρια
- Χρήση ΑΠΕ σε σχολεία και δημοτικά κτίρια
- Ευαισθητοποίηση του πληθυσμού σε θέματα εξοικονόμησης ενέργειας

ΜΕΤΡΟ 1.3. ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΕΣ - ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑ – ΣΤΑΘΜΕΥΣΗ

Στόχοι / Δράσεις

- Βελτίωση προσπελασιμότητας δρόμων και πεζοδρόμων - Υλοποίηση έργων οδοποιίας
- Βελτίωση των συνθηκών προσβασιμότητας των ΑμεΑ στα μέσα μεταφοράς, στις δημόσιες υπηρεσίες, στους χώρους αναψυχής κλπ.
- Αντιμετώπιση της κυκλοφοριακής συμφόρησης και αποθάρρυνση της χρήσης ΙΧ μέσω της ανάπτυξης δικτύου πεζοδρόμων, ποδηλατοδρόμων και αναβάθμισης της Δημοτικής Συγκοινωνίας
- Δημιουργία αναγκαίων υποδομών στάθμευσης στις εισόδους της πόλης

ΜΕΤΡΟ 1.4. ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ

Στόχοι / Δράσεις

- Βελτίωση της καθαριότητας της πόλης και της διαχείρισης των αιτημάτων – παραπόνων πολιτών.

- Αναδιάρθρωση καθαριότητας με βάση το διαχωρισμό στην πηγή, την ανάκτηση και την ανακύκλωση
- Ανανέωση και βελτίωση του εξοπλισμού καθαριότητας
- Ευαισθητοποίηση των κατοίκων σε θέματα καθαριότητας και ανακύκλωσης

ΜΕΤΡΟ 1.5. ΦΥΣΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ – ΠΡΑΣΙΝΟ

Στόχοι / Δράσεις

- Αύξηση και αναβάθμιση χώρων πρασίνου και κοινόχρηστων χώρων, επέκταση και συντήρηση αρδευτικού δικτύου και συστήματος αυτόματου ποτίσματος
- Ανανέωση εξοπλισμού φροντίδας πρασίνου
- Έλεγχος και αντιμετώπιση των παραγόντων που επιβαρύνουν το περιβάλλον (ατμοσφαιρική ρύπανση, ηχορύπανση, ηλεκτρομαγνητική επιβάρυνση)
- Προώθηση περιβαλλοντικών δράσεων και δράσεων ευαισθητοποίησης των πολιτών

ΜΕΤΡΟ 1.6. ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ – ΑΣΤΙΚΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ

Στόχοι / Δράσεις

- Εφαρμογές πολεοδομικού σχεδιασμού (απαλλοτριώσεις, αγορές, πράξεις εφαρμογής, πράξεις αναλογισμού)
- Διευθέτηση χρήσεων γης

ΜΕΤΡΟ 1.7. ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ

Στόχοι / Δράσεις

- Προληπτικός έλεγχος της στατικότητας των δημοσίων κτιρίων.
- Σχεδιασμός και υλοποίηση προγράμματος πολιτικής προστασίας με τη συμμετοχή των πολιτών

ΆΞΟΝΑΣ 2 : ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ-ΠΑΙΔΕΙΑ-ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ

ΜΕΤΡΟ 2.1. ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ

Στόχοι / Δράσεις

- Ανάπτυξη δομών - υπηρεσιών – δράσεων για την καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού
- Ανάπτυξη ειδικών δράσεων για άστεγους, θύματα trafficking, θύματα ενδοοικογενειακής βίας.

- Ενίσχυση κοινωνικής αλληλεγγύης και προώθηση δράσεων ευαισθητοποίησης δημοτών
- Δημιουργία δικτύων και ανάπτυξη συνεργασιών σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο

ΜΕΤΡΟ 2.2. ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΜΕΡΙΜΝΑ

Στόχοι / Δράσεις

- Ενίσχυση της Κοινωνικής Υπηρεσίας του Δήμου και των δομών της, ολοκλήρωση υποδομών και βελτίωση του επιπέδου παροχής υπηρεσιών πρόνοιας
- Αναβάθμιση των βρεφικών και παιδικών δομών
- Αναβάθμιση δομών και υποδομών για ΑμεΑ
- Δημιουργία υπηρεσιών υποστήριξης γονέων
- Αναβάθμιση δομών και υποδομών για άτομα τρίτης ηλικίας
- Ενίσχυση προγραμμάτων προληπτικής ιατρικής
- Ανάπτυξη διαδημοτικών και κοινωνικών συνεργασιών για την αναβάθμιση των υποδομών υγείας και πρόνοιας.

ΜΕΤΡΟ 2.3. ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Στόχοι / Δράσεις

- Ανάπτυξη συνεργασιών με τα εκπαιδευτικά ιδρύματα του Πειραιά για την ενεργή συμμετοχή των φοιτητών στα δρώμενα της πόλης
- Διεκδίκηση κονδυλίων για συντηρήσεις, επισκευές και ενεργειακή αναβάθμιση των κτιριακών εγκαταστάσεων.
- Προγράμματα επιμόρφωσης και δημιουργικής απασχόλησης
- Ενίσχυση των αθλητικών δραστηριοτήτων στα σχολεία
- Ενίσχυση των προγραμμάτων Δια βίου μάθησης.

ΜΕΤΡΟ 2.4. ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ

Στόχοι / Δράσεις

- Δημιουργία υποδομών μαζικού αθλητισμού
- Βελτίωση και επέκταση των αθλητικών δομών και υπηρεσιών
- Βελτίωση καθαριότητας και συντήρησης αθλητικών εγκαταστάσεων
- Ενίσχυση δράσεων αθλητικών φορέων

ΜΕΤΡΟ 2.5. ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

Στόχοι / Δράσεις

- Κατασκευή και αναβάθμιση πολιτιστικών υποδομών
- Υποστήριξη των πολιτιστικών δραστηριοτήτων και της ερασιτεχνικής δημιουργίας
- Ενίσχυση πολιτιστικών προγραμμάτων και δράσεων
- Ενίσχυση δράσεων πολιτιστικών φορέων

ΜΕΤΡΟ 2.6. ΙΣΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ – ΑΝΘΡΩΠΙΝΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ

Στόχοι / Δράσεις

- Συνέχιση και επέκταση των δράσεων υποστήριξης κακοποιημένων γυναικών. Επέκταση των δράσεων για την καταπολέμηση της ενδοοικογενειακής βίας
- Δράσεις ευαισθητοποίησης των πολιτών για θέματα bullying, ρατσισμού, φασισμού, ισότητας των φύλων με ιδιαίτερη στόχευση στη νεολαία
- Ανάπτυξη διαδημοτικών συνεργασιών

ΆΞΟΝΑΣ 3 : ΤΟΠΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ-ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ

ΜΕΤΡΟ 3.1. ΥΠΕΡΑΣΠΙΣΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ

Στόχοι / Δράσεις

- Απόκτηση των υπόλοιπων χαρακτηρισμένων χώρων, μέσω των αναγκαστικών απαλλοτριώσεων και αξιοποίηση του «Πράσινου Ταμείου»

ΜΕΤΡΟ 3.2. ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

Στόχοι / Δράσεις

- Δημιουργία δημοτικής δομής συμβουλευτικής ανέργων σε συνεργασία με ΟΑΕΔ και τοπικές επιχειρήσεις.
- Εκπόνηση τοπικού σχεδίου δράσης για την απασχόληση, σε συνεργασία με τους τοπικούς κοινωνικούς, επαγγελματικούς και επιχειρηματικούς φορείς.
- Σχεδιασμός προγραμμάτων αυτεπιστασίας για τα αναγκαία μικρά έργα και παρεμβάσεις.
- Συμβουλευτική στήριξη επιχειρήσεων και προώθηση και προβολή των τοπικών επιχειρήσεων με την χρήση των νέων τεχνολογιών
- Ενίσχυση της δικτύωσης και της συνεργασίας των τοπικών επιχειρήσεων
- Συνεργασίες με τα εκπαιδευτικά ιδρύματα του Πειραιά για την εισαγωγή τεχνογνωσίας στους επιχειρηματίες της περιοχής.
- Προώθηση της καινοτομίας

- Στήριξη του επαγγελματικού κόσμου με κοινωνικά δίκαιη πολιτική τελών και αναβάθμιση των παρεχόμενων υπηρεσιών (καθαριότητας κ.λ.π.)
- Προώθηση της Κοινωνικής Εταιρικής Ευθύνης

ΆΞΟΝΑΣ 4 : ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ

ΜΕΤΡΟ 4.1. ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΤΩΝ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΩΝ ΚΑΙ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Στόχοι / Δράσεις

- Επαρκής στελέχωση των υπηρεσιών με προσωπικό
- Βελτίωση των συνθηκών εργασίας
- Αναβάθμιση των συστημάτων διοίκησης και αναδιοργάνωση των υπηρεσιών με ενσωμάτωση των νέων τεχνολογιών
- Ανάπτυξη δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού
- Δημιουργία και αναβάθμιση υπηρεσιών εξυπηρέτησης δημοτών και λειτουργία γραφείου πληροφόρησης και εξυπηρέτησης δημοτών
- Συντήρηση και αναβάθμιση οχημάτων, μηχανολογικού εξοπλισμού και λοιπού εξοπλισμού

ΜΕΤΡΟ 4.2. ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΕΣ ΨΗΦΙΑΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ – ΨΗΦΙΑΚΟΣ ΔΗΜΟΣ

Στόχοι / Δράσεις

- Ελεύθερη πρόσβαση στο διαδίκτυο σε δημόσιους χώρους και δημοτικά κτίρια
- Εμπλουτισμός και αναβάθμιση υλικού, λογισμικού και τηλεπικοινωνιακού εξοπλισμού
- Πλήρης αξιοποίηση των δυνατοτήτων του εθνικού συστήματος ΣΥΖΕΥΞΙΣ
- Ανάπτυξη διαλειτουργικότητας και διασύνδεσης των υφιστάμενων συστημάτων δήμου
- Αξιοποίηση και αναβάθμιση των συστημάτων γεωπληροφορικής

ΜΕΤΡΟ 4.3. ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ

Στόχοι / Δράσεις

- Προώθηση διαδημοτικών και διαβαθμικών συνεργασιών

- Επανασχεδιασμός δομών και διοικητικών πρακτικών και απλούστευση των διαδικασιών λειτουργίας του Δήμου.

ΜΕΤΡΟ 4.4. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ

Στόχοι / Δράσεις

- Διεύρυνση πηγών χρηματοδότησης για την αξιοποίηση χρηματοδοτούμενων προγραμμάτων (ευρωπαϊκών, περιφερειακών, εθνικών)
- Αναδιάρθρωση των τοπικών εσόδων με κοινωνικά κριτήρια και ζώνες.
- Σταδιακή μείωση των δημοτικών τελών
- Αύξηση και αξιοποίηση της ακίνητης περιουσίας

5. Ανάλυση των βασικών αξόνων της Ο.Χ.Ε. του Δήμου Πειραιά

Η λογική της παρέμβασης στοχεύει μέσα από τα Επιχειρησιακά Προγράμματα της Π.Π. 2014-2020 την ενίσχυση της αποδοτικότητας των Ταμείων και την έμφαση στα αποτελέσματα, με τη δημιουργία «λογικών συνδέσεων» ανάμεσα στις αναπτυξιακές ανάγκες και στην επιλογή των στόχων και αποτελεσμάτων.

Ειδικότερα, η Ο.Χ.Ε. του Δήμου Πειραιά διαμορφώνει μία σύνθετη «**Εσωτερική Λογική Παρέμβασης**», η οποία διαμορφώνει ένα επίσης σύνθετο αλλά συγκεκριμένο «**μίγμα στρατηγικής**» με το ακόλουθο περιεχόμενο:

- αναγνωρίζει την άμεση διασύνδεση των λειτουργιών του Δήμου Πειραιά τόσο με τους όμορους Δήμους, όσο και με το νησιωτικό σύμπλεγμα του Σαρωνικού,
- αναγνωρίζει την ισχυρή διαλειτουργικότητα του Λιμανιού με τις δραστηριότητες της ναυτιλίας, δίδοντας προτεραιότητα σε εκείνες που συνδέονται με τη διοίκηση, την ανάπτυξη και την χρηματοδότηση των ναυτιλιακών δραστηριοτήτων, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που αφορούν στον θαλάσσιο τουρισμό, αλλά και εκείνων που αφορούν στην τροφοδοσία και στην ναυπηγοεπισκευή, δραστηριότητες που είναι μεν χωροθετημένες στο δυτικό θαλάσσιο μέτωπο της πόλης, αλλά στρατηγικά διευθύνονται και υποστηρίζονται επιχειρηματικά στην Πόλη του Πειραιά,
- αξιολογεί τις ανάγκες και τις αναπτυξιακές ευκαιρίες της Πόλης, τόσο συνολικά όσο και με εστίαση σε επιχειρηματικές πρωτοβουλίες με υψηλή προστιθέμενη αξία και διεθνή αναγνωρισιμότητα,
- αξιοποιεί τη δυναμική της γαλάζιας ανάπτυξης και οικονομίας (blue economy),
- ιεραρχεί τις παρεμβάσεις ως προς την άμεση συμβολή τους στην αστική και κοινωνική αναζωογόνηση της Πόλης του Πειραιά, θέτοντας συγκεκριμένα χρονικά ορόσημα και λαμβάνοντας υπόψη συμπληρωματικά έργα πνοής που ήδη εκτελούνται (τραμ, μετρό, λιμένας κρουαζιέρας) ή έχουν

προγραμματισθεί να εκτελεσθούν (Δικαστικό Μέγαρο, νότιος λιμένας Κρουαζιέρας κ.λπ.),

- μεριμνά για τη βελτίωση των όρων ποιότητας ζωής των κατοίκων, των εργαζομένων και των επισκεπτών, συμπεριλαμβανομένων των χώρων πρασίνου, άθλησης, των μετακινήσεων, της κυκλοφορίας και της στάθμευσης,
- διασφαλίζει την κοινωνική συνοχή σε επίπεδο Δημοτικής Κοινότητας και γειτονιάς, μέσα από την ισότιμη πρόσβαση των Δημοτών και των κατοίκων της Πόλης σε κοινωνικές και προνοιακές υπηρεσίες και παροχές,
- αξιοποιεί τις νέες τεχνολογίες και την καινοτομία, ως βασικά εργαλεία στήριξης της αστικής και κοινωνικής αναζωογόνησης,
- αναδεικνύει τις εταιρικές σχέσεις και τον πολιτισμό,
- ενσωματώνει προγραμματικά και διαχειριστικά τις αντίστοιχες «λογικές» των επιμέρους Επιχειρησιακών Προγραμμάτων, από τα οποία στοχεύει χρηματοδοτική συμβολή.

Προκύπτει ότι οι Γενικοί Στόχοι της Ο.Χ.Ε. συνδυάζονται και συνδέονται άμεσα με τους Ειδικούς Στόχους των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων.

Με βάση την ανάλυση που έχει προηγηθεί και το μίγμα στρατηγικής που σκιαγραφήθηκε, οι **Στρατηγικοί Στόχοι** της Ο.Χ.Ε. του Δήμου Πειραιά εξειδικεύονται σε εννέα, απεικονίζονται δε στον Πίνακα που ακολουθεί.

Πίνακας 1: Στρατηγικοί Στόχοι της Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης του Δήμου Πειραιά

Στρατηγικοί Στόχοι της Ο.Χ.Ε. του Δήμου Πειραιά	
ΣΣ-1	Βελτίωση της ελκυστικότητας της Πόλης του Πειραιά Ανάδειξη Επιχειρηματικών Δραστηριοτήτων και Προσέλκυση Επενδύσεων Προαγωγή της Ανταγωνιστικότητας και της Επιχειρηματικότητας – Ενίσχυση της Κοινωνικής Οικονομίας
ΣΣ-2	Προώθηση της Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης και Αναζωογόνηση του Αστικού και Κοινωνικού Ιστού της Πόλης
ΣΣ-3	Στοχευμένες και συνεκτικές παρεμβάσεις στις Δημοτικές Ενότητες για την ανάδειξη συγκριτικών πλεονεκτημάτων, την αντιμετώπιση προβλημάτων υποβάθμισης, απομόνωσης και κοινωνικού διαχωρισμού
ΣΣ-4	Προώθηση της Προσαρμογής των Επιχειρήσεων και του ανθρώπινου δυναμικού στις νέες αναπτυξιακές απαιτήσεις
ΣΣ-5	Βελτίωση της Ποιότητας Ζωής και βιώσιμη διαχείριση των αστικών περιβαλλοντικών πόρων
ΣΣ-6	Προώθηση της Κοινωνικής Συνοχής – Καταπολέμηση της Φτώχειας - Ανάπτυξη Τοπικών Κοινωνικών Δικτύων

ΣΣ-7	Πρώθηση της Απασχόλησης και της Ανάπτυξης των Δεξιοτήτων Ανθρώπινου Δυναμικού, ιδίως των Νέων
ΣΣ-8	Ενίσχυση των Εταιρικών Σχέσεων και της Κοινωνικής Λογοδοσίας
ΣΣ-9	Υποστήριξη της Εφαρμογής και της Βιωσιμότητας της Ο.Χ.Ε.

Η αναπτυξιακή στρατηγική του Δήμου Πειραιά στο πλαίσιο των παραπάνω στρατηγικών στόχων και, στο πλαίσιο της Ο.Χ.Ε., εστιάζει στη διαμόρφωση μιας συγκεκριμένης πολιτικής **αστικής και κοινωνικής αναζωογόνησης** με άμεσα (μεσοπρόθεσμα) ορατά αποτελέσματα και γι' αυτό τον λόγο εντάσσεται ως βασικό εργαλείο στο πλαίσιο της υλοποίησης του Επιχειρησιακού Προγράμματος του Δήμου.

Ειδικότερα, η αναπτυξιακή στρατηγική της Ο.Χ.Ε του Δήμου Πειραιά αφορά:

1. Αφενός στην προσέλκυση επενδύσεων και στην εγκατάσταση διεθνούς εμβέλειας Επιχειρηματικών δραστηριοτήτων, κυρίως στο παραδοσιακό επιχειρηματικό κέντρο της Πόλης (κυρίως στο παραλιακό μέτωπο εμπορικού λιμένα). Για την επίτευξη αυτού του στόχου θα εφαρμοσθεί συνδυασμός παρεμβάσεων και θα αναδειχθούν / αξιοποιηθούν συγκεκριμένα αστικά τοπία που σήμερα υποβαθμίζουν την εικόνα και την λειτουργία της Πόλης.
2. Αφετέρου, στην σταδιακή και μέχρι το 2020, στόχευση μετατροπής των γενικών ροών επιβατών σε ειδικές ροές επισκεπτών της πόλης. Η στρατηγική του Δήμου εστιάζει στην παραμονή (και, σε επόμενο στάδιο) τη διανυκτέρευση των επιβατών και των επισκεπτών στην Πόλη και την ενίσχυση του homerorting, που ταυτόχρονα αποτελεί κρίσιμη στρατηγική επιλογή και του Ο.Λ.Π., αλλά μέσω αυτής της στρατηγικής θα δημιουργήσει άμεσα αποτελέσματα στην τοπική οικονομία. Για την επίτευξη αυτού του στόχου θα αναδειχθούν ιστορικές και πολιτιστικές διαδρομές και τοπία, θα στηριχθεί το εμπορικό κέντρο της Πόλης και θα αξιοποιηθούν τα αποτελέσματα και θα διευρυνθούν οι θετικές επιπτώσεις δρομολογημένων ήδη συγκοινωνιακών και κυκλοφοριακών παρεμβάσεων.
3. Συμπληρωματικά και συνδυαστικά, θα επιδιωχθούν:
  - Η περαιτέρω «τόνωση» της εσωτερικής ζήτησης, μέσω αξιοποίησης των παραδοσιακών αλλά και διοικητικών εξαρτήσεων των Κυκλάδων, του Σαρωνικού, της Τροιζήνας και των όμορων Δήμων με την Πόλη του Πειραιά,
  - Η στοχευμένη αναζωογόνηση των υποβαθμισμένων συνοικιών της Πόλης μέσω ανάπτυξης και αναβάθμισης του δικτύου Κοινωνικών Δομών και Υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένων των σχολικών μονάδων,
  - Η βελτίωση των αστικών λειτουργιών της Πόλης, με ανάπτυξη των ικανοτήτων (capacity Building) των Δημοτικών Υπηρεσιών, αναβάθμιση και εκσυγχρονισμός της αποκομιδής των απορριμμάτων και εφαρμογής δράσεων ανακύκλωσης και μείωσης του όγκου των απορριμμάτων,

- Η εφαρμογή πράσινων (green / eco) και έξυπνων (smart) λειτουργιών σε επίπεδο ανάκτησης του αστικού χώρου και κοινωνικοποίησης των κατοίκων,
- Η δημιουργία μητροπολιτικών πάρκων άθλησης, πολιτισμού και επιχειρηματικότητας σε εγκαταλειμμένες επιχειρηματικές περιοχές, πρώην στρατόπεδα κ.λπ.
- Η παροχή κινήτρων και η δρομολόγηση λύσεων για την άμβλυνση του φαινομένου της άναρχης στάθμευσης, τόσο στο εμπορικό – επιχειρηματικό κέντρο, όσο και στις συνοικίες της Πόλης.

Με βάση αυτή τη στρατηγική ο Δήμος Πειραιά θέτει ως **όραμα** την **«Ανάδειξη του Πειραιά ως Επιχειρηματικού, Τουριστικού, Πολιτιστικού, Ναυτιλιακού και Εμπορικού Προορισμού Διεθνούς Αναγνωρισιμότητας και Εμβέλειας, με Ενεργειακή, Περιβαλλοντική και Κοινωνική Προστιθέμενη Αξία για τους κατοίκους, τους εργαζόμενους και του Επισκέπτες».**

Το όραμα αυτό αναδεικνύει τον Πειραιά:

- Ως **«πράσινη» πόλη**, με αξιοποίηση ενεργειακών τεχνολογιών στις δημόσιες υποδομές και λειτουργίες και συμβολή στην ενεργειακή αναβάθμιση του κτιριακού αποθέματος, σε συνδυασμό με παρεμβάσεις βιώσιμης αστικής κινητικότητας.
- Ως **«γαλάζια» πόλη**, προσανατολισμένη στις θαλάσσιες δραστηριότητες και στη γαλάζια οικονομία,
- Ως **«έξυπνη» Πόλη**, με ανάπτυξη και υιοθέτηση νέων τεχνολογιών που βελτιώνουν τις υπηρεσίες προς τους πολίτες, τους επισκέπτες, τις επιχειρήσεις κ.λπ., προσελκύουν τους νέους και δημιουργούν νεοφυείς επιχειρήσεις.
- Ως **«βιώσιμη» Πόλη**, κάτω από την αλληλεπίδραση περιβαλλοντικών, κυκλοφοριακών και κοινωνικών παρεμβάσεων και υπηρεσιών.

Στο πλαίσιο αυτού του οράματος, αναγνωρίζονται, αξιοποιούνται αλλά γίνονται και διακριτές οι λειτουργίες που προσδιορίζουν τη διεπαφή και τη διαλειτουργικότητα της Πόλης με τους όμορους Δήμους και τις λειτουργίες του Λιμανιού (π.χ. κυκλοφοριακές υποδομές και ροές, επισκευαστικές και μεταποιητικές δραστηριότητες, logistics, τροφοδοσίες, ανάπτυξη και διαχείριση του «maritime cluster», αξιοποίηση και επανάχρηση βιομηχανικών ζωνών και μεγάλων ακινήτων του Δημοσίου κ.ο.κ.).

Μέσω της Ο.Χ.Ε. ο Δήμος Πειραιά στοχεύει σταδιακά αλλά στρατηγικά στην παραμονή τουλάχιστον του 25% των αφίξεων των επιβατών κρουαζιέρας στην πόλη, ώστε να επισκέπτονται μουσεία και εκθέσεις, να περιηγούνται στην πόλη, να προβαίνουν σε αγορές και να απολαμβάνουν ποιοτικές υπηρεσίες αναψυχής, να απολαμβάνουν την τοπική κουζίνα, να αναπτύσσουν και να προσωποποιούν τις δικές τους βιωματικές εμπειρίες, δημιουργώντας μέσω των social media ένα ζωντανό και συνεχές βήμα προβολής της Πόλης.

Στόχο (και μέσο) για την υλοποίηση αυτής της στρατηγικής αποτελεί η πολλαπλή αναβάθμιση της ελκυστικότητας του Πειραιά και η «τοποθέτηση» (positioning) της Πόλης του Πειραιά στη Διεθνή και Εσωτερική Τουριστική Αγορά ως νέου, αναγνωρίσιμου τουριστικού προορισμού.

Η στρατηγική αυτή, σε συνδυασμό με την ανάπτυξη και προσέλκυση επιχειρηματικών δραστηριοτήτων διεθνούς εμβέλειας και υψηλής προστιθέμενης αξίας, με γνώμονα τη ναυτιλία και την αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών, διαμορφώνουν την επιθυμητή **εξωστρέφεια** των δραστηριοτήτων και λειτουργιών της Πόλης.

Οι άμεσες παρεμβάσεις αστικής αναζωογόνησης εφαρμόζονται σε πρώτη φάση στην Πειραική Χερσόνησο, στο Κέντρο του Πειραιά, στο Πασαλιμάνι και την Καστέλα, μέχρι το Νέο Φάληρο.

Δίδεται έμφαση στη δημιουργία **«ζωτικού χώρου»** περιπάτου και διεκπεραίωσης των επιβατών / επισκεπτών στο ιστορικό, εμπορικό και επιχειρηματικό κέντρο της πόλης, έτσι ώστε να διασφαλίζεται η προσέλκυση επιβατών κρουαζιέρας (αλλά και άλλων επισκεπτών) στην πόλη του Πειραιά. Παράλληλα, προβλέπεται η εμπορική τόνωση της Πόλης, μέσα από τη διασύνδεση του συγκεκριμένου ζωτικού χώρου με το εμπορικό κέντρο μέσα από ένα δίκτυο πεζόδρομων (και ποδηλατόδρομων), αλλά και τη δημιουργία περιμετρικής πολιτιστικής και ποδηλατικής διαδρομής.

Στο πλαίσιο της Ο.Χ.Ε. θα αντιμετωπισθούν επίσης ζητήματα διαλειτουργικότητας των παρεμβάσεων, επαναχωροθέτησης δημοσίων υποδομών και λειτουργιών, αξιοποίηση του νέου δικτύου αστικών μεταφορών στην πόλη, εμβληματικών παρεμβάσεων όσον αφορά στα τοπία και στην ανάδειξη της ταυτότητας της πόλης, λοιπές αναπτυξιακές παρεμβάσεις στην υπόλοιπη έκταση του Πειραιά, μόχλευσης και προσέλκυσης ιδιωτικών κεφαλαίων κ.ο.κ.

Ειδικότερα, στο πλαίσιο της Ο.Χ.Ε. του Δήμου Πειραιά εφαρμόζονται παρεμβάσεις με βάση τα χαρακτηριστικά των πέντε Δημοτικών Ενοτήτων, ως εξής:

1. Α' Δημοτική Ενότητα: Πειραική χερσόνησος,
2. Β' Δημοτική Ενότητα: Κέντρο / Καστέλα,
3. Γ' Δημοτική Ενότητα: Νέο Φάληρο – Μυρτιδιώτισσα,
4. Δ' Δημοτική Ενότητα: Καμίνια / Παλιά Κοκκινιά,
5. Ε' Δημοτική Ενότητα: Ταμπούρια.

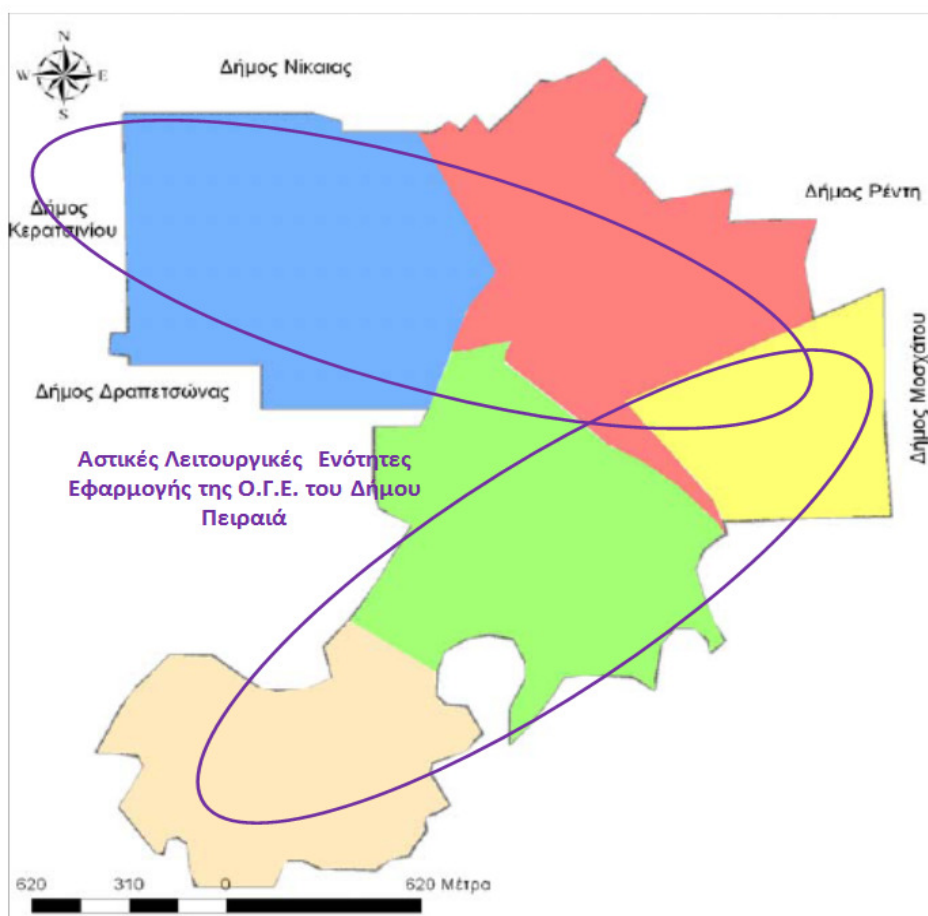
Από την ανάλυση των αναγκών σε συνδυασμό με τα κριτήρια εφαρμογής των Ο.Χ.Ε., αναδεικνύονται στην ουσία **δύο «περιοχές παρέμβασης»**, οι οποίες έχουν σαν κοινό χαρακτηριστικό την αστική, κοινωνική, εμπορική και επιχειρηματική υποβάθμιση, έντονες εισοδηματικές ανισότητες, την εμφάνιση θυλάκων ανεργίας, ιδιαίτερα των νέων, την γήρανση του τοπικού πληθυσμού, έντονα φαινόμενα κυκλοφοριακής συμφόρησης, δυσκολίες προσβάσεων και στάθμευσης, καθώς και έλλειψη σημαντικών / εμβληματικών αστικών υποδομών και τοπία, τα οποία

θα μπορούσαν να αποτελέσουν πόλους έλξης επιχειρηματικών, πολιτιστικών και τουριστικών δραστηριοτήτων.

Ειδικότερα, οι συγκεκριμένες αστικές λειτουργικές ενότητες (Σχήμα 1), έχουν ως εξής:

- **1^η Αστική Λειτουργική Ενότητα:** καθορίζεται από τη διαλειτουργικότητα των Δημοτικών Κοινοτήτων Α, Β και Γ, διαμορφώνοντας μια ομοιογενή περιοχή που οριοθετείται από την Πειραιϊκή Χερσόνησο, το παραδοσιακό διοικητικό, εμπορικό και επιχειρηματικό κέντρο και εκτείνεται προς την Καστέλα και την Ευαγγελίστρια μέχρι την Μυρτιδιώτισσα και το Νέο Φάληρο. Χαρακτηρίζεται από έντονες και άμεσες πιέσεις του επιβατικού λιμένα, υψηλή πληθυσμιακή και πολεοδομική πυκνότητα, έντονες κυκλοφοριακές ροές και ακόμα πιο έντονο πρόβλημα στάθμευσης, έλλειψη ελεύθερων χώρων και χώρων πρασίνου, αλλά και από την υποβάθμιση του παραδοσιακού εμπορικού κέντρου. Στην συγκεκριμένη Α.Λ.Ε. αναπτύσσεται το Πανεπιστήμιο του Πειραιά. Στις επιμέρους συνοικίες εντοπίζονται θύλακες φτώχειας, ενώ οι αστικές λειτουργίες χαρακτηρίζονται ελλιπείς.
- **2^η Αστική Λειτουργική Ενότητα:** καθορίζεται από τη διαλειτουργικότητα των Δημοτικών Κοινοτήτων Γ, Δ και Ε, διαμορφώνοντας μια ομοιογενή περιοχή που οριοθετείται από το Νέο Φάληρο προς τα Καμίνια, την Παλιά Κοκκινιά και τα Ταμπούρια. Χαρακτηρίζεται από έντονες πιέσεις τόσο του επιβατικού λιμένα, όσο και των λειτουργιών του εμπορικού λιμένα και των ναυπηγοεπισκευαστικών δραστηριοτήτων. Στην περιοχή και μέσα στον αστικό ιστό είναι εγκατεστημένες μεταποιητικές και αποθηκευτικές δραστηριότητες. Διακρίνεται από υψηλή πληθυσμιακή και πολεοδομική πυκνότητα, συνεχείς διαμπερείς κυκλοφοριακές ροές, έλλειψη ελεύθερων χώρων, αλλά ταυτόχρονα από ύπαρξη εγκαταλειμμένων βιομηχανικών και επιχειρηματικών περιοχών και ακινήτων του Δημοσίου. Στις επιμέρους συνοικίες εντοπίζονται θύλακες φτώχειας και κοινωνικού διαχωρισμού, ενώ οι αστικές λειτουργίες χαρακτηρίζονται ελλιπείς. Η περιοχή του Φαλήρου «διαχωρίζεται» στην ουσία από την 1^η Α.Λ.Ε. με άξονα τη σιδηροδρομική γραμμή του ΗΣΑΠ.

Σχήμα 2: Αστικές Λειτουργικές Ενότητες Εφαρμογής της Ο.Χ.Ε. του Δήμου Πειραιά

Με βάση τα παραπάνω, διαμορφώνεται η «αρχιτεκτονική» της Ο.Χ.Ε. σε επίπεδο Αξόνων Προτεραιότητας με την ακόλουθη λογική:

Πίνακας 2: Αρχιτεκτονική – Άξονες Προτεραιότητας της Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης του Δήμου Πειραιά

Άξονες Προτεραιότητας της Ο.Χ.Ε. του Δήμου Πειραιά 2015-2020	
ΑΠ-1	Βελτίωση της Ελκυστικότητας και της Ανταγωνιστικότητας της Πόλης του Πειραιά – Αξιοποίηση συγκριτικών πλεονεκτημάτων και ανάδειξη νέων / εμβληματικών επιχειρηματικών πόλων και ευκαιριών - Στήριξη της δημιουργίας νέων και καινοτόμων Επιχειρήσεων
ΑΠ-2	Ανάδειξη της Πόλης του Πειραιά ως αναγνωρίσιμου διεθνώς τουριστικού και πολιτιστικού προορισμού – Διαχείριση και διάχυση των τουριστικών και πολιτιστικών ροών στην Πόλη μέσω παρεμβάσεων Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας

ΑΠ-3	Αναβάθμιση και αναζωογόνηση του παραδοσιακού Διοικητικού Εμπορικού και Επιχειρηματικού Κέντρου της Πόλης του Πειραιά
ΑΠ-4	Βελτίωση της Ποιότητας Ζωής και της αποτελεσματικότητας των Αστικών Λειτουργιών - Ενίσχυση της Κοινωνικής Συνοχής και της Πρόσβασης των Δημοτών σε Ποιοτικές Υπηρεσίες Κοινωνικής Φροντίδας, Πρόνοιας και Πρωτοβάθμιας Υγείας
ΑΠ-5	Δημιουργία των κατάλληλων συνθηκών και στήριξη της δημιουργίας νέων θέσεων απασχόλησης - Βελτίωση της Κινητικότητας και της Προσαρμοστικότητας των Επιχειρήσεων, των εργαζομένων και των ανέργων
ΑΠ-6	Ανάπτυξη και εφαρμογή «έξυπνων» λύσεων στις αστικές (smart city, smart energy, eco-city) και κοινωνικές λειτουργίες (social innovation)
ΑΠ-7	Συνεκτική Αξιοποίηση Δημόσιων, Δημοτικών και Ιδιωτικών Ακινήτων - Μόχλευση των αποτελεσμάτων της Ο.Χ.Ε. και των διαθέσιμων Πόρων μέσω ευρύτερων συνεργασιών
ΑΠ-8	Ανάπτυξη και Εμβάθυνση των Εταιρικών Σχέσεων – Ανάδειξη του τοπικού κοινωνικού και πολιτιστικού κεφαλαίου της Πόλης του Πειραιά
ΑΠ-9	Καθοδήγηση, Διοίκηση, Εφαρμογή και Αξιολόγηση των αναπτυξιακών παρεμβάσεων της Ο.Χ.Ε. – Αναβάθμιση των Ικανοτήτων των εμπλεκόμενων Φορέων και Υπηρεσιών (Capacity Building)

Στον **Άξονα Προτεραιότητας 1 (ΑΠ-1)** περιλαμβάνονται παρεμβάσεις βελτίωσης της «ελκυστικότητα» και ανάδειξης / αξιοποίησης των συγκριτικών πλεονεκτημάτων της Πόλης, μέσω των οποίων διαμορφώνονται βιώσιμα ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα.

Στο πλαίσιο αυτό, διαμορφώνονται και αναδεικνύονται νέοι εμβληματικού χαρακτήρα επιχειρηματικοί πόλοι, όπως ο Πύργος του Πειραιά, η βιομηχανική ζώνη της Λεύκας και της Χρωπεί, καθώς και η βιομηχανική περιοχή από το Γήπεδο Καραϊσκάκη κατά μήκος της σιδηροδρομικής γραμμής μέχρι και τη Ρετσίνα. Οι τρεις τελευταίες περιοχές στοχεύεται να αποτελέσουν «μητροπολιτικά πάρκα», χώροι περιπάτου αναψυχής, πολιτισμού κ.λπ., με ταυτόχρονη προσέλκυση επιχειρηματικών δραστηριοτήτων (προθερμοκοιτίδες νεοφυών επιχειρήσεων, θερμοκοιτίδες, επιχειρηματικά κέντρα και κέντρα καινοτομίας), με παράλληλες παρεμβάσεις στο πλαίσιο των Α.Π. 4, 5, 6 και 7.

Στον **Άξονα Προτεραιότητας 2 (ΑΠ-2)** περιλαμβάνονται παρεμβάσεις ανάδειξης της Πόλης του Πειραιά ως αναγνωρίσιμου διεθνώς τουριστικού και πολιτιστικού προορισμού. Περιλαμβάνονται επίσης δράσεις οργάνωσης της διαχείρισης και διάχυσης των τουριστικών και πολιτιστικών ροών στην Πόλη, σε συνδυασμό με παρεμβάσεις Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας.

Στον **Άξονα Προτεραιότητας 3 (ΑΠ-3)** περιλαμβάνονται παρεμβάσεις αναβάθμισης και αναζωογόνησης του παραδοσιακού διοικητικού, εμπορικού και επιχειρηματικού

κέντρου της Πόλης του Πειραιά. Αξιοποιούνται οι αναπλάσεις και οι κυκλοφοριακές ρυθμίσεις που απορρέουν από την λειτουργία του ΜΕΤΡΟ και του Τραμ, ενώ αναβαθμίζεται το υφιστάμενο δίκτυο πεζοδρόμων. Επιπρόσθετα, οι «κάθετες» συνδέσεις της «Κεντρικής Τουριστικής – Πολιτιστικής Διαδρομής» επεκτείνονται μέχρι την Ευαγγελίστρια.

Στον **Άξονα Προτεραιότητας 4 (ΑΠ-4)** περιλαμβάνονται παρεμβάσεις βελτίωσης της ποιότητας ζωής περιβαλλοντικής αναβάθμισης και βελτίωσης της αποτελεσματικότητας των Αστικών Λειτουργιών - Ενίσχυση της Κοινωνικής Συνοχής και της Πρόσβασης των Δημοτών σε Ποιοτικές Υπηρεσίες Κοινωνικής Φροντίδας, Πρόνοιας και Πρωτοβάθμιας Υγείας

Στο πλαίσιο αυτό, ο περιβαλλοντικός και φυσικός σχεδιασμός αποτελεί εργαλείο της αστικής και κοινωνικής αναζωογόνησης

Στον **Άξονα Προτεραιότητας 5 (ΑΠ-5)** περιλαμβάνονται παρεμβάσεις στήριξης της δημιουργίας νέων θέσεων απασχόλησης, ιδίως των νέων και αντιμετώπισης του φαινομένου της μακροχρόνιας ανεργίας. Η επιχειρηματικότητα των νέων θα υποστηριχθεί στη βάση της καινοτομίας, της γνώσης και σε συνδυασμό με την προώθηση της κοινωνικής επιχειρηματικότητας, για την επανένταξη των ευπαθών ομάδων.

Περιλαμβάνονται επίσης δράσεις βελτίωσης της κινητικότητας και της Προσαρμοστικότητας των Επιχειρήσεων, των εργαζομένων και των ανέργων.

Η σχέση του ΑΠ 4 με τον ΑΠ 5 έγκειται στην συνάρτηση της ποιότητας ζωής με την προσέλκυση εγκατάστασης νέων ζευγαριών και έτσι την ανασύνθεση της γήρανσης της δημογραφικής πυραμίδας της Πόλης. Ο Δήμος του Πειραιά θα αναπτύξει δίκτυο συμπράξεων για τη δημιουργία «Γραφείων Απασχόλησης» σε κάθε Δημοτική Κοινότητα, πρωτοβουλία που θα υποστηριχθεί με ιδιαίτερη ηλεκτρονική πλατφόρμα.

Στον **Άξονα Προτεραιότητας 6 (ΑΠ-6)** περιλαμβάνονται παρεμβάσεις ανάπτυξης και εφαρμογής «έξυπνων» λύσεων στις αστικές και κοινωνικές λειτουργίες και δραστηριότητες, όπως ενδεικτικά:

- Προώθηση «έξυπνων» λύσεων στις παραδοσιακές αστικές λειτουργίες, όπως η τηλεματική ενεργειακή διαχείριση του οδοφωτισμού και της ενεργειακής αποδοτικότητας δημοσίων κτιρίων και υποδομών (**smart city, smart energy, eco-city**), οι έξυπνες λύσεις μετακινήσεων, στάθμευσης, παροχής διοικητικών και άλλων υπηρεσιών κ.λπ. προς πολίτες και επιχειρήσεις (**smart local governance**),
- Καινοτόμες λύσεις Τουριστικής Προβολής του Πειραιά, μέσω αξιοποίησης εναλλακτικών μεθόδων, μηχανισμών και εργαλείων συμμετοχής, προσέλκυσης και παροχής εξατομικευμένων υπηρεσιών στους Επισκέπτες (**Social Media Web Marketing**),
- Ανάπτυξη και εφαρμογή προσέλκυσης και διαχείρισης Τουριστικών Ροών, με στόχο τη συνολική αναβάθμιση της Πόλης του Πειραιά ως τουριστικού προορισμού πολλαπλών επιλογών με βάση ατομικές ανάγκες και

προτιμήσεις (**Visitors Management**),

- Καινοτόμες δράσεις ανάπτυξης και εφαρμογής κοινωνικής καινοτομίας, ιδίως προς ευπαθείς ομάδες (**social innovation**),
- κ.λπ.

Στον **Άξονα Προτεραιότητας 7 (ΑΠ-7)** περιλαμβάνονται παρεμβάσεις συστηματικής και συνεκτικής Αξιοποίηση Δημόσιων, Δημοτικών και Ιδιωτικών Ακινήτων.

Επιδιώκεται η μόχλευση των αποτελεσμάτων της Ο.Χ.Ε. και των διαθέσιμων Πόρων μέσω ευρύτερων συνεργασιών με τον ιδιωτικό τομέα, ενώ θα αξιοποιηθούν καινοτόμα εργαλεία αστικού σχεδιασμού και εναλλακτικών χρηματοδοτήσεων (ανταποδοτικές τράπεζες γης).

Στον **Άξονα Προτεραιότητας 8 (ΑΠ-8)** περιλαμβάνονται παρεμβάσεις ανάπτυξης και εμπάθυνσης των εταιρικών σχέσεων (ECCP), κινητοποίησης του τοπικού κοινωνικού και πολιτιστικού κεφαλαίου της Πόλης του Πειραιά, ανάπτυξης διαδραστικών λειτουργιών και υπηρεσιών κοινωνικής λογοδοσίας και τοπικής διακυβέρνησης κ.λπ.

Στον **Άξονα Προτεραιότητας 9 (ΑΠ-9)** περιλαμβάνονται παρεμβάσεις συντονισμού, οργάνωσης, ωρίμανσης, καθοδήγησης, διοίκησης, εφαρμογής, διαχείρισης και αξιολόγησης των αναπτυξιακών παρεμβάσεων της Ο.Χ.Ε. – Αναβάθμιση των Ικανοτήτων των εμπλεκόμενων Φορέων και Υπηρεσιών (Capacity Building).

Ο σχεδιασμός της Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης του Δήμου Πειραιά αποτελεί ένα στρατηγικό εργαλείο ανάπτυξης και σε συνδυασμό με το Πενταετές Επιχειρησιακό Πρόγραμμα συμβάλει στην υλοποίηση των στόχων του Δήμου και των αναμενόμενων αποτελεσμάτων.